

Zajišťovací příkazy

Mgr. Martin Švarc

Úvod

- Cíl přednášky
 - Seznámení s institutem zajišťovacího příkazu
 - Praktické využití a proces vydávání zajišťovacího příkazu
 - Mediální a politické tlaky ve vztahu k zajišťovacím příkazům

Náležitosti zajišťovacího příkazu

- Právní úprava
 - ust. § 167 DŘ až § 169 DŘ + ust. § 103 ZDPH
 - Exekuční titul
 - Rozsudek rozšířeného senátu NSS č.j. 9 Afs 13/2008-90 ze dne 24.11.2009
- Obecné náležitosti rozhodnutí
 - ust. § 102 DŘ
 - ust. § 102 odst. 4 DŘ se u ZP neaplikuje
 - rozsudek NSS č.j. 6 Afs 3/2016-45 ze dne 06.04.2016
- Zvláštní náležitosti ZP
 - ust. § 167 DŘ + ust. § 103 ZDPH
 - rozsudek NSS č.j. 4 Afs 22/2015-104 ze dne 07.01.2016
 - rozsudek NSS č.j. 4 As 209/2014-86 ze dne 17.12.2014

Zvláštní náležitosti zajišťovacího příkazu

- Daň dosud nesplatná
 - méně frekventované
 - nejčastější využití v souvislosti s podáním odvolání proti rozhodnutí o stanovení daně
 - vychází z rozhodnutí o stanovení daně (neužije se ust. § 167 odst. 4 DŘ)

Zvláštní náležitosti zajišťovacího příkazu

- Daň dosud nestanovená
 - neukončené nalézací řízení
 - odůvodnění ZP musí obsahovat úvahu správce daně o budoucím stanovení konkrétní daně
 - užití pomůcek
 - ust. § 167 odst. 4 DŘ X ust. § 98 DŘ

Zvláštní náležitosti zajišťovacího příkazu

- Obava o nedobytnost daně, či značné obtíže při jejím vybrání
 - základní předpoklad pro vydání ZP
 - zákon neobsahuje výčet skutečností, které mohou existenci obavy zdůvodnit
 - vyšší intenzita x nižší intenzita
 - rozsudek NSS č.j. 1 As 27/2014-31 ze dne 16.04.2014
- majetková nedostatečnost
 - klíčová skutečnost
 - nutnost vždy zjišťovat

Zvláštní náležitosti zajišťovacího příkazu

- Nebezpečí z prodlení
 - pokud nehrozí => povinnost složit jistotu do 3 pracovních dnů
 - nutnost odůvodnění hrozícího nebezpečí z prodlení
 - ust. § 167 odst. 3 DŘ věta druhá
 - ZP je vykonatelný okamžikem oznámení DS
 - definice oznámení v ust. § 101 odst. 6 DŘ
 - obecná úprava aplikovatelná na všechny druhy daní (X DPH)
- ust. § 103 ZDPH
 - ZP je vykonatelný okamžikem vydání
 - definice vydání v ust. § 101 odst. 2 DŘ
 - speciální úprava k ust. § 167 odst. 3 DŘ
 - pouze u DPH
 - pokus vyrozumět DS + úřední záznam

Zvláštní náležitosti zajišťovacího příkazu

- Náležitosti ZP v zákoně výslovně neuvedené
 - povinnost správce daně uvést lhůtu k plnění a trvání zajištění + zdůvodnění proč právě taková lhůta
 - obsahem komentáře k ust. § 167 DŘ
 - Dikce ust. § 168 odst. 3, 4 a 5 DŘ + smysl zajišťovacího příkazu => výše uvedená povinnost není náležitostí ZP
 - rozsudek MS v Praze č.j. 8 Af 14/2013-32 ze dne 31.10.2016
 - povinnost uvést výši daně + výši zajištění + zdůvodnění konkrétní výše zajištění
 - výše daně i zajištění je zpravidla obsahem odůvodnění respektive výroku ZP
 - explicitní odůvodnění konkrétní výše zajištění nebývá v ZP obsaženo
 - užívání 100% zajištění daně
 - Důvody pro 100% zajištění se překrývají s důvody pro vydání samotného ZP => odůvodnění konkrétní výše zajištění je tak seznatelné z obsahu ZP
 - nižší částka zajištění oproti výši daně

Zvláštní postupy při vydávání ZP

- ust. § 167 odst. 4 DŘ věta druhá
 - platí pouze pro daň dosud nestanovenou
 - právo správce daně, nikoliv povinnost
 - v případech kdy nelze výši zajišťované daně určit
 - obtížně aplikovatelné
- ust. § 168 odst. 3 DŘ
 - povinnost správce daně
 - správce daně by měl průběžně zjišťovat důvody pro trvání zajištění i pro případné snížení
 - uvedeným postupem nelze zajištění zvýšit => nutnost vydání nového ZP

Praktické využití zajišťovacího příkazu

- Účel – zajištění dosud nestanovené či nesplatné daně
 - Je exekčním titulem
- Stěžejní prostředek v boji s daňovými úniky
- Efektivní prostředek X Vážný zásah do práv DS
- Nutnost důsledného odůvodnění
- Několik „typů“ daňových subjektů, u nichž je ZP využíván

Proces vydání ZP

- **Zákonné podmínky pro vydání zajišťovacího příkazu**
 - Odůvodněná obava o budoucí dobytnost daně
 - Přiměřená pravděpodobnost budoucího stanovení daně
 - Hrozící nebezpečí z prodlení
 - Speciální ust. § 103 ZDPH
- **Prvostupňový správce daně**
 - Finanční úřad, Územní pracoviště
 - Vydává zajišťovací příkaz
- **Odvolací orgán**
 - OFŘ
 - Vede odvolací řízení, zastupuje před správními soudy

Proces vydání ZP

- Prvostupňový správce daně
 - Zjištění skutečností vedoucích ke vzniku tzv. odůvodněné obavy
 - V rámci vlastní vyhledávací činnosti, v průběhu nalézacího řízení
 - Vydání ZP spadá pod útvary vymáhání
 - Spolupráce mezi útvary
 - FAÚ
 - Následný postup
 - Exekuční příkazy, zástavní právo
 - Kontrola podmínek pro trvání zajištění
 - Nadále směřuje k pravomocnému ukončení nalézacího řízení

Proces vydání ZP

- Odvolací orgán
 - Přezkum zákonnosti ZP v rámci odvolacího řízení
 - Ust. § 168 odst. 1 DŘ – lhůta 30 dní
 - Rozhodování na „jeden pokus“ viz č. j. 2 Afs 239/2015 – 66 ze dne 20.09.2016
 - Princip řízení jakožto jednoho celku
 - Možnost „doodůvodnit“ ZP – odstraňování vad rozhodnutí
 - Agenda správního soudnictví
 - Vyjádření k žalobám a kasačním stížnostem, zastupování na soudním jednání, podávání kasačních stížností

Mediální kauzy

- Výrazný tlak ze strany médií a politické reprezentace
- Medializování některých velkých kauz
- Zásadní diskreditace práce Finanční správy
- Vzájemné poskytování informací mezi OFS a novináři

Mediální kauzy

- Herst, s.r.o.
 - Zamítavé rozhodnutí o odvolání
 - Žaloba nepodána!
 - Zproštění mlčenlivosti
 - Mediální obraz
 - Rozhovory s jednatelem DS
 - Okamžitá likvidace DS
 - Žalobou se mohl bránit až po 3 letech od vydání ZP
 - Realita
 - Zajišťovací příkazy nikdy nebyly napadeny žalobou – nezmíněno, ignorováno
 - Z několikahodinových rozhovorů s novináři využity cca 3 věty

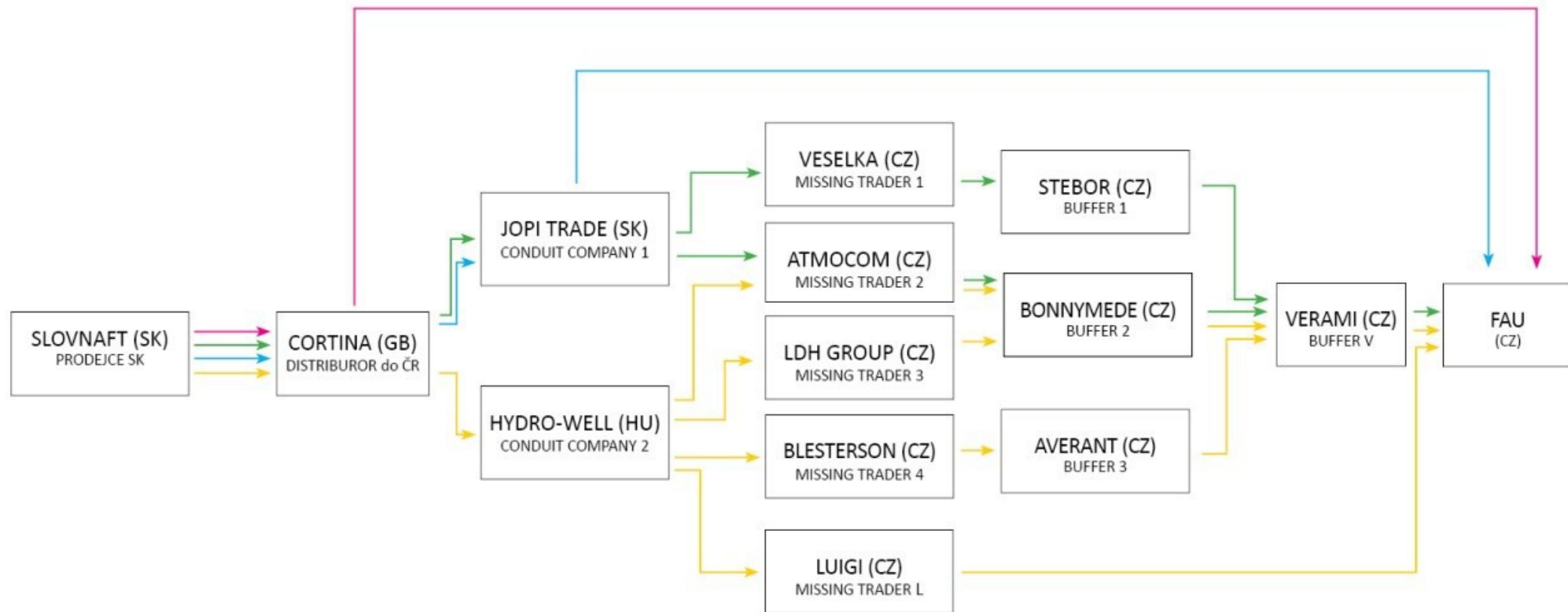
Mediální kauzy

- VHS-ROPA plus, spol. s r.o.
 - Zamítavá rozhodnutí o odvolání (2x)
 - Zrušující rozsudky KS v Ostravě č.j. 22 Af 77/2015-31 a č.j. 22 Af 1/2016-36
 - Kasační stížnosti zamítnuty
 - Nová rozhodnutí o odvolání (2x) – obě zamítavá
 - Zrušující rozsudek KS v Ostravě č.j. 22 Af 35/2016-39
 - Podána kasační stížnost
 - Zproštění mlčenlivosti
 - Mediální obraz
 - Rozhovory s jednatelem DS
 - Okamžitá likvidace DS, dehonestace jednatele
 - FS dále pokračuje v řízení, ač je toto nezákonné
 - Realita
 - Žalobou zrušeno pouze jedno rozhodnutí o odvolání a cca polovina ZP, druhé rozhodnutí žalobou nebylo napadeno
 - Nemožnost FS vyjádřit se, chybné zproštění mlčenlivosti, dle zástupce DS a novinářů jen výmluva

Kauza FAU s.r.o. – postup Finanční správy

- Daň z přidané hodnoty, zdaňovací období měsíců května až října 2013
- Specializovaný finanční úřad
 - Daňová kontrola zahájena 12. 8. 2014
 - Zajišťovací příkazy vydány 23. 9. 2016 – 6 zajišťovacích příkazů na celkem 217.986.786 Kč
 - Odůvodněná obava o budoucí dobytost daně: účast na daňovém podvodu, závazky přesahující majetek, riziko převedení majetku na jiné osoby
- Finanční úřad pro Jihomoravský kraj
 - Ručení dle § 109 odst. 2 písm. b) ZDPH za obchodní společnost VERAMI International Company s.r.o. (buffer), které byla daň doměřena
 - Výzvy k úhradě nedoplatku ručitelem ze dne 22. 4. 2015 a 7. 8. 2015 - 6 výzev na celkem 200.374.719 Kč

Kauza FAU s.r.o. – schéma řetězce obchodování s PHM

Kauza FAU s.r.o. – aktuální soudní spory

- Krajský soud v Ostravě
 - rozsudek ze dne 14. 6. 2017, č. j. 22 Af 9/2017-84 – zrušeno rozhodnutí o odvolání i zajišťovací příkazy
 - neslučitelnost ručení a zajišťovacích příkazů
 - uplatnění ručení vylučuje podezření z daňového podvodu
 - vydávání zajišťovacích příkazů je rozhodování na jeden pokus
 - Podána kasační stížnost ze strany OFŘ – řízení vedeno u NSS pod sp. zn. 4 Afs 140/2017
- Krajský soud v Brně
 - Žaloba proti rozhodnutí o odvolání proti ručitelským výzvám vedena pod sp. zn. 29 Af 102/2016 – dosud nerozhodnuto

Kauza FAU s.r.o. – média

- „Naši klekli na tu FAU Přerov“ – nahrávka zveřejněna 27. 8. 2017
- Mediální tažení – 2 hlavní tábory
 - Hospodářské noviny, Ekonom x Lidové noviny, Mladá fronta
 - Reportéři ČT – 11. 9. 2017
- Zbavení mlčenlivosti Finanční správy vůči médiím 29. 8. 2017
- Vyjádření Finanční správy dne 7. 9. 2017
- Mediální obraz
 - Rozhovory s jednatelem a zástupcem DS, Andrejem Babišem a „daňovými experty“
 - Okamžitá cílená likvidace DS kvůli zájmům Agrofertu, ilustrační záběry ozbrojených zásahových jednotek, vlečka
 - Soud označil postup FS za nezákonný, FS se snaží vybrat jednu daň dvakrát
 - Ministr financí podléhá tlaku a omlouvá se za zajišťovací příkazy, označuje pokus o dvojí vybrání daně za pochybení
- Realita
 - Soud se podmínkami vydání zajišťovacích příkazů vůbec nezabýval, pouze označil za neslučitelné zajištění/doměření daně z totožných obchodních transakcí, ohledně kterých již ručí DS za jiný subjekt, odůvodnění rozsudku je dosti strohé
 - Otázku zákonnosti postupu řeší NSS, ale pouze ve vztahu k slučitelnosti ručení a vydaných zajišťovacích příkazů
 - DS v odvolacím řízení proti zajišťovacím příkazům ani v řízení před soudem závěry správce daně relevantně nerozporoval
 - Ze zveřejněných nahrávek nevyplývá úkolování FS ani porušení povinnosti mlčenlivosti

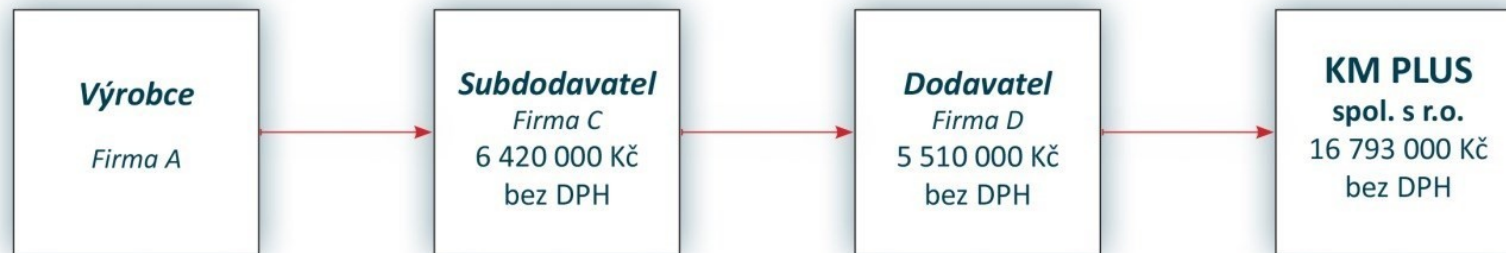
Kauza KM PLUS spol. s r.o.

- Série reportáží na Seznam Zprávy
 - Zničení mladé rodiny a jejich podnikání
 - Pokyn osoby napojené na AGROFERT, a.s.
 - Likvidace ze dne na dne, odchod všech zaměstnanců
 - Posouzení věci JUDr. Marvanovou
 - Popření pohledávek insolvenčním správcem, rozsudky neosvědčují dluh či podvod
- Postup finanční správy
 - Vydány zajišťovací příkazy
 - Porušení rozpočtové kázně při čerpání dotace + podvod na DPH
 - Obojí potvrzeno KS v Hradci Králové č.j. 52 Af 66-2016-259 a č.j. 52 Af 67/2016-264
 - Vyjádření FS ke kauze po zproštění mlčenlivosti

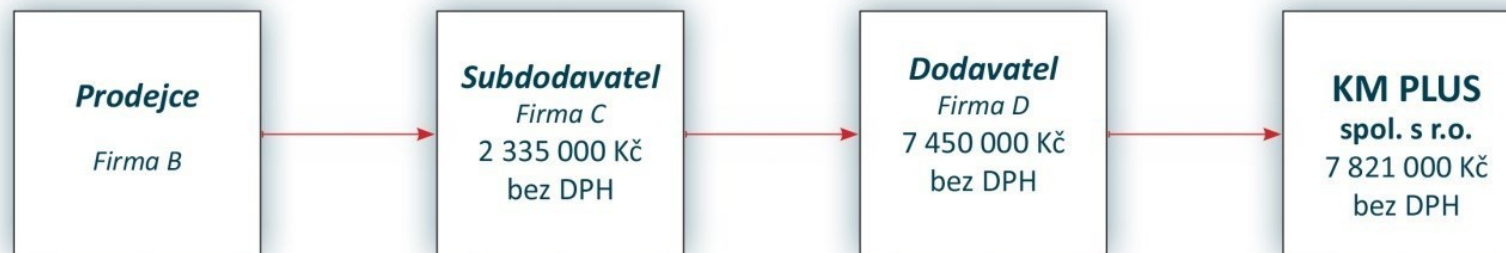
Kauza KM PLUS spol. s r.o.

- Porušení rozpočtové kázně

Obrázek č. 1 – Příklad nákupu vyfukovacího stroje

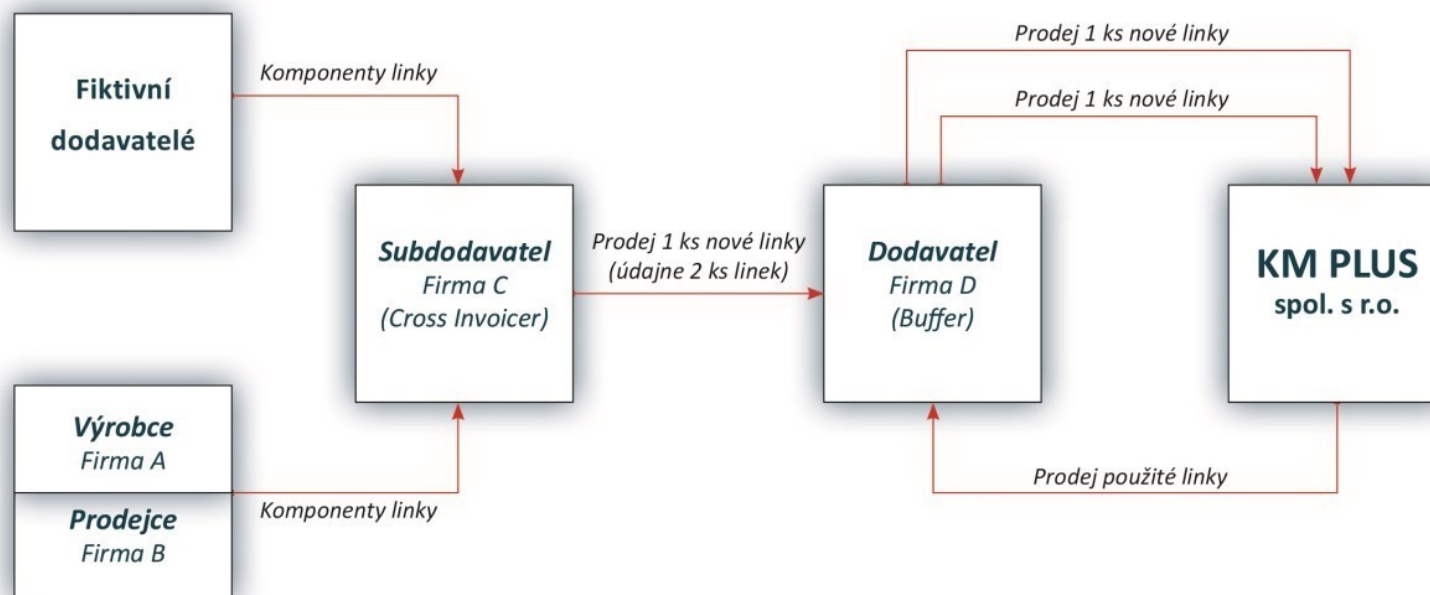
Obrázek č. 2 – Příklad nákupu plnicí linky

Kauza KM PLUS spol. s r.o.

- Podvod na DPH

Obrázek č. 3 - Schéma řetězce obchodu

Kauza KM PLUS spol. s r.o.

- Analýza majetku
 - Rozhodující část aktiv movité věci
 - Plnicí linka
 - Nízký zůstatek na účtu
 - V průběhu kontroly zbavování se majetku (automobily)
 - Nemovité věci zatíženy zástavními právy ve prospěch 3. osob
 - Závazky výrazně převyšující pohledávky
 - 20% krátkodobých závazků po splatnosti
 - Rozdíl mezi krátkodobými aktivy a pasivy má zápornou hodnotu = nekrytý dluh
 - Poměr cizích zdrojů na celkových zdrojích krytí majetku cca 95%

Analýza zajišťovacích příkazů

- Důsledek mediálního a politického tlaku
- Vydáno GFŘ
- Statistická analýza
 - Otázka nadužívání, případně „zneužívání“ zajišťovacích příkazů
- Dohlídková činnost
 - Vydávání zajišťovacích příkazů
 - FÚ i OFŘ
- Závěry a návrhy
 - Nová metodika, využití dalších institutů, návrhy de lege ferenda